

Stenografični zapisnik

prve seje

deželnega zbora kranjskega

v Ljubljani

dné 9. decembra l. 1886.

Nazoči: Prvosednik: Deželni glavar Gustav grof Thurn-Valsassina. — Vladni zastopnik: Deželni predsednik Andrej baron Winkler. — Vsi članovi razun: Knezoškof dr. Jakob Missia in dr. Henrik Dolenc.

Dnevni red:

1. Otvorenje deželnega zbora.
2. Obljuba novo izvoljenega deželnega poslanca.
3. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
4. Volitev dveh rediteljev.
5. Volitev dveh verifikatorjev.
6. Volitev finančnega odseka 11 članov. Deželnega odbora predlog.
7. Volitev gospodarskega odseka 9 članov. Deželnega odbora predlog.
8. Volitev odseka 7 članov za deželno-odborsko letno poročilo. Deželnega odbora predlog.
9. Priloga 1. Prisilne delavnice zaklada proračun za l. 1887. Predloga deželnega odbora.
10. Priloga 2. Bolničnega, blazničnega, porodniškega in najdenškega zaklada proračuni za l. 1887. Predloga deželnega odbora.
11. Priloga 3. Grmske vino- in sadjerejske šole proračun za l. 1887. Deželnega odbora predloga.
12. Priloga 4. Zaklada učiteljskih penzij proračun za l. 1887. Predloga deželnega odbora.
13. Priloga 5. Normalno-šolskega zaklada proračun za l. 1887. Predloga deželnega odbora.
14. Priloga 6. Ustanovnih zakladov proračuni za l. 1887. Deželnega odbora predloga.
15. Priloga 7. Ustanovnih zakladov računski zaključki za l. 1885. Deželnega odbora predloga.
16. Priloga 8. Hiralničnega zaklada proračun za l. 1887. in računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.

Stenographischer Bericht

der ersten Sitzung

des krainischen Landtages

zu Laibach

am 9. Dezember 1886.

Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann Gustav Graf Thurn-Valsassina. — Vertreter der k. k. Regierung: Landespräsident Andreas Freiherr v. Winkler. — Sämmtliche Mitglieder mit Ausnahme von: Fürstbischof Dr. Jacob Missia und Dr. Heinrich Dolenc.

Tagesordnung:

1. Eröffnung des Landtages.
2. Angelobung eines neu eingetretenen Landtagsabgeordneten.
3. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.
4. Wahl zweier Ordner.
5. Wahl zweier Verificatoren.
6. Wahl eines Finanzausschusses von 11 Mitgliedern. Antrag des Landesauschusses.
7. Wahl eines volkswirtschaftlichen Ausschusses von 9 Mitgliedern. Antrag des Landesauschusses.
8. Wahl eines Rechnungsfachberichts-ausschusses von 7 Mitgliedern. Antrag des Landesauschusses.
9. Beilage 1. Zwangsarbeitshausfonds-Voranschlag pro 1887. Landesauschuß = Vorlage.
10. Beilage 2. Kranken-, Irren-, Gebär- und Findelhausfonds-Voranschläge pro 1887. Landesauschuß = Vorlage.
11. Beilage 3. Staudner Wein- und Obstbauschul = Voranschlag pro 1887. Landesauschuß = Vorlage.
12. Beilage 4. Lehrerpensionsfonds-Voranschlag pro 1887. Landesauschuß = Vorlage.
13. Beilage 5. Normalschulfonds-Voranschlag pro 1887. Landesauschuß = Vorlage.
14. Beilage 6. Stiftungsfonds-Voranschläge pro 1887. Landesauschuß = Vorlage.
15. Beilage 7. Stiftungsfonds = Rechnungsabschlüsse pro 1885. Landesauschuß = Vorlage.
16. Beilage 8. Siedenfonds = Voranschlag pro 1887 und Rechnungsabschluss pro 1885. Landesauschuß = Vorlage.

17. Priloga 9. Bolničnega, blazničnega, porodniškega in najdenškega zaklada računski zaključki za l. 1885. Deželnega odbora predloga.
18. Priloga 10. Slapske vinarske in sadjarske šole računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.
19. Priloga 11. Zemljiško-odveznega zaklada proračun za l. 1887. Deželnega odbora predloga.
20. Priloga 12. Prisilne delalnice zaklada računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.
21. Priloga 13. Zemljiško-odveznega zaklada računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.
22. Priloga 14. Deželno-kulturnega zaklada proračun za l. 1887. in računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.
23. Priloga 15. Gledišnega zaklada proračun za l. 1887. Deželnega odbora predloga.
24. Priloga 16. Gledišnega zaklada računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.
25. Priloga 17. Normalno-šolskega zaklada računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.
26. Priloga 18. Deželnega odbora poročilo zastran podpora za šolske zgradbe.
27. Priloga 19. Deželnega odbora poročilo zastran letne remuneracije za živino-zdravnika v Radoljici.
28. Priloga 20. Muzejskega zaklada proračun za l. 1887. Deželnega odbora predloga.
29. Priloga 21. Muzejskega zaklada računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.
30. Priloga 22. Deželnega odbora poročilo o porabi izrednega kredita 18.000 gld., dovoljenega v ta namen, da se popravijo v jeseni l. 1885. v političnem okraji Radoljskem po vremenskih nezgodah na javnem imetju napravljene poškodbe in o napravah izvršenih v to svrhu, da se ohranijo nekatere vasi tega okraja po povodnji preteče jim nevarnosti.
31. Priloga 23. Deželnega odbora poročilo zastran režije in hrane v ljubljanski bolnišnici.
32. Priloga 24. Deželnega odbora poročilo glede oskrbovalnih troškov za uboge bolnike v nejavnih bolnišnicah in v Srbskem kraljestvu.
33. Priloga 25. Deželnega odbora poročilo o končno veljavni uredbi najnižje dopuščene priklade na neposrednje davke za zemljiško-odvezni zaklad.
34. Priloga 26. Deželnega odbora poročilo glede naprave gozdnih drevesnic.
35. Priloga 27. Deželnega odbora poročilo glede začasnega nadaljnega pobiranja deželnih priklad, kakor tudi deželne naklade od porabljenih žganih pijač leta 1887.
17. Beilage 9. Kranken-, Irren-, Gebär- und Findelhausfonds-Rechnungsabschlüsse pro 1885. Landesauschuß-Vorlage
18. Beilage 10. Slaper Wein- und Obsthauschul-Rechnungsabschluß pro 1885. Landesauschuß-Vorlage.
19. Beilage 11. Grundentlastungsfonds-Voranschlag pro 1887. Landesauschuß-Vorlage.
20. Beilage 12. Zwangsarbeitshausfonds-Rechnungsabschluß pro 1885. Landesauschuß-Vorlage.
21. Beilage 13. Grundentlastungsfonds-Rechnungsabschluß pro 1885. Landesauschuß-Vorlage.
22. Beilage 14. Landeskulturfonds-Voranschlag pro 1887 und Rechnungsabschluß pro 1885. Landesauschuß-Vorlage.
23. Beilage 15. Theaterfonds-Voranschlag pro 1887. Landesauschuß-Vorlage.
24. Beilage 16. Theaterfonds-Rechnungsabschluß pro 1885. Landesauschuß-Vorlage.
25. Beilage 17. Normalschulfonds-Rechnungsabschluß pro 1885. Landesauschuß-Vorlage.
26. Beilage 18. Bericht des Landesauschusses betreffend die Subventionen für Schulhausbauten.
27. Beilage 19. Bericht des Landesauschusses betreffend die Jahresremuneration für den Thierarzt in Radmannsdorf.
28. Beilage 20. Museumfonds-Voranschlag pro 1887. Landesauschuß-Vorlage.
29. Beilage 21. Museumfonds-Rechnungsabschluß pro 1885. Landesauschuß-Vorlage.
30. Beilage 22. Bericht des Landesauschusses über die Verwendung der außerordentlichen Dotation von 18.000 fl. für Sanirung der im Herbst 1885 im politischen Bezirke Radmannsdorf durch elementare Gewalten am öffentlichen Gute verursachten Schäden und über die zur Sicherung der in diesem Bezirke durch Wassergefahr bedrohten Ortschaften getroffenen Maßregeln.
31. Beilage 23. Bericht des Landesauschusses betreffend die Regie- und Speiservergütung im Krankenhause zu Laibach.
32. Beilage 24. Bericht des Landesauschusses betreffend die Pflegegebühren für zahlungsunfähige Kranke in nicht öffentlichen Krankenhäusern und im Königreiche Serbien.
33. Beilage 25. Bericht des Landesauschusses betreffend die definitive Regelung des Minimums des directen Steuerzuschlages für den Grundentlastungsfond.
34. Beilage 26. Bericht des Landesauschusses betreffend die Errichtung von Forsttaatschulen.
35. Beilage 27. Bericht des Landesauschusses betreffend die provisorische Forterhebung der Landesumlagen, sowie der Landesausgabe von verbrauchten gebrannten geistigen Flüssigkeiten im Jahre 1887.

Obseg: Glej dnevni red.

Seja se začne o 25. minuti čez 11. uro.

Inhalt: Siehe Tagesordnung.

Beginn der Sijung 11 Uhr 25 Minuten.

1. Otvorenje deželnega zbora.

1. Eröffnung des Landtages.

Deželni glavar:

(pozvoni — gibt das Glockenzeichen.)

Slavni zbor!

(Poslanci vstanejo — die Abgeordneten erheben sich von ihren Sitzen.)

Vsled Najvišjega sklepa z dné 28. novembra usojam se deželni zbor vojvodine Kranjske otvoriti.

O imenitnejših zadevah, katere so se tekoče leto v naši deželi pripetile, omenjam, da se je vino- in sadjerejska šola iz Slapa na Notranjskem v od dežele nakupljeni grad Germ pri Rudolfovem na Dolenjskem preselila in meseca novembra otvorila. Ministerstvo za poljedelstvo je za ustanovo te deželne šole 20.000 gld. podpore podeliti blagovolilo. („Dobro“-klici — „Bravo“-Rufe.) Želeti je, da bi domači mladenči v obilnem številu to šolo obiskovali in da bi podučevanje bilo plodonosno. Trinajst let obstala je šola na Slapu, zahvaljujem se v imenu Kranjske dežele grofu Lanthieri-ju, kateri je veldušno brezplačno prepustil deželi svoj grad in pripadajoče zemljišče za ta deželni zavod.

Dalje poročam, da je Kopačniška cesta dodelana, cesta, katera Poljansko dolino naše dežele s Primorsko deželo zvezuje. Ta cesta je posebno v stratežnem oziru važna, bo pa tudi javnemu občilu koristila.

Zavolj zgradbe dolenjske lokalne železnice ukazalo je trgovinsko ministerstvo pregledovanje projektiranih ört. V ta namen sklicana komisija se je vršila meseca novembra.

Tudi sem v neprijetnem položaji, omenjati, da je tu in tam v naši deželi kolera nastala, posebno v Loškem potoku, kakor se meni, zanesena iz sosedne dežele. Strogemu in umestnemu postopanju merodajnih krogov in previdnosti prebivalstva se je posrečilo, epidemijo kmalo zadušiti. Treba bo pa še naprej vseskozi ojstre pozornosti.

Weiters erlaube ich mir dem hohen Hause mitzuthellen, daß sich im Herbst die Karstaufforstungs-Commission constituirte und ihre Operationen im aufzuforstenden Terrain im nächsten Frühjahr aufnehmen werde.

Der Landesauschuß hat heuer auch den Versuch angestellt, die in der Zwangsarbeits-Anstalt detenirten Individuen außer der Anstalt für Feld- und Straßenarbeiten zu verwenden. Es wurden zu diesem Zwecke drei Abtheilungen Zwänglinge und zwar in Brunnndorf, Thurn am Hart und in Rußdorf detachirt. Diese Art der Beschäftigung hat sich als recht zweckmäßig bewährt und dürfte nach den Antecedenzen zu schließen, auch in anderen Provinzen Nachahmung finden.

Und nun lade ich die Herren Abgeordneten ein, sich der parlamentarischen Thätigkeit mit patriotischer Hingebung zu widmen. Nachdem die Session von nicht langer Dauer sein und zu Weihnachten eine Unterbrechung der Sitzungen eintreten dürfte, bitte ich mit gesteigerter Beßlossenheit eingreifen zu wollen, damit das vorhandene Materiale wird bewältiget werden können.

Vor Allem geben wir unseren loyalen dynastischen Gesinnung Ausdruck, indem wir ausrufen: „Gott erhalte und beschütze unseren geliebten Landesfürsten, unsern Herrn und Kaiser! — Bog obvaruj in ohrani našega presvitlega cesarja Franc Jožefa“ — „Slava! — Hoch!“

(Trikratni burni „Slava“ in „Hoch“-klici — Dreimalige stürmische „Slava“- und „Hoch“-Rufe.)

Deželni predsednik baron Winkler:

Visoki deželni zbor! Naj mi bode kot zastopniku cesarske vlade dovoljeno, od svoje strani srčno pozdravljati častite gospóde poslance obeh strani. Želim jim, da bi bilo njihovo zložno delovanje vspesno in zdatno, kranjski deželi v korist. Jaz od svoje strani bodem radovoljno podpiral visoki deželni zbor v njegovem delovanji.

Es obliegt mir, meine Herren, dem hohen Landtage mitzuthellen, daß mir zufolge Allerhöchster Entscheidung vom 8. Oktober 1886 eine Regierungsvorlage zugekommen ist, ein Gesetzentwurf, wodurch einige gesetzliche Bestimmungen, betreffend die Ausübung des Jagdrechtes, abgeändert werden. Ich beehre mich diesen Gesetzentwurf sowohl mit dem deutschen als dem slovenischen Texte, sammt den dazu gehörigen Erläuterungen dem hochverehrten Herrn Landeshauptmanne mit dem Ersuchen zu übergeben, denselben der verfassungsmäßigen Behandlung zuführen zu wollen.

Bekanntlich ist in der verfloßenen Session auch eine Regierungsvorlage, betreffend die Theilung gemeinschaftlicher Grundstücke und die Regulierung der hierauf bezüglichen gemeinschaftlichen Benützungs- und Verwaltungsrechte, und eine zweite Regierungsvorlage, betreffend die Zusammensetzung der Landescommission für die Angelegenheiten der Vereinigung des Waldlandes von fremden Enclaven und der Arrondirung der Waldgrenzen im hohen Landtage eingebracht worden. Diese beiden Regierungsvorlagen wurden meritorisch nicht erledigt, weil sie wegen ihres größeren Umfanges und wegen Kürze der Zeit in slovenischer Sprache nicht vorgelegt werden konnten. Ich ließ inzwischen den slovenischen Text entwerfen und stelle nun über Auftrag Seiner Excellenz des Herrn Ackerbauministers vom 4. I. M. die beiden Gesetzentwürfe in beiden Landessprachen dem Herrn Landeshauptmanne zur Verfügung mit der Bitte, dieselben der verfassungsmäßigen Behandlung unterziehen zu wollen.

2. Obljuba novo izvoljenega deželnega poslanca.

2. Angelobung eines neu eingetretenen Landtagsabgeordneten.

Deželni glavar:

Vsojam se, predstaviti novo izvoljenega deželnega poslanca gospoda Hinko Kavčiča, kateri je izvoljen iz volilnega okraja Postojna, Logatec, Senožeče, Lože, Bistrica.

Gospod poslanec bodete v smislu deželnega reda obljubili, da bodete zvesti in pokorni cesarju, da se bodete držali postav in vestno izpolnjevali svoje dolžnosti.

Poslanec Kavčič:

Obljubim!

3. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.**3. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.**

Deželni glavar:

Naznanjam visokemu zboru, da je Vsegamogočnemu dopadlo, našega priljubljenega tovariša Adolfa Obreza v boljše življenje poklicati. On počiva od 28. septembra t. l. v hladni zemlji. Ranjki je neutrudljivo in veliko let deloval v svoji lastnosti kot župan, kot državni in deželni poslanec. O različnih prilikah se je prizadeval, pomagati in koristiti svojemu okraju, svojim rojakom in deželi. Vedno bomo prerano umrlega obdržali v dragem spominu. V znamenje sočutja se vzdignemo. (Zgodi se — Geschieht.)

Premilostljivi gospod knezoškof so naznanili, da k današnji seji ne morejo priti.

Die Mitglieder des letzten Vorstandes der ehemaligen Raibacher Filiale des österreichischen Kunstvereines haben ein größeres werthvolles Gemälde des verstorbenen Malers Canon „die moderne Eva“ dem Rudolfinum als Geschenk gewidmet. Indem ich diesen generösen Akt zur Kenntnis des hohen Hauses bringe, erlaube ich mir den Dank der Landesvertretung hierfür auszusprechen. („Dobro“-klici — „Bravo“-Rufe.)

Naznanjam sledeče peticije, katere so nam došle in katere bom z dovoljenjem visokega zbora izročil dotičnim odsekom:

Unterstützungsverein für dürftige und würdige Hörer an der k. k. Hochschule für Bodenkultur in Wien bittet um Unterstützung. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Bereins-Ausschuß der Thierärzte Oesterreichs in Wien bittet um Unterstützung. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Brogar Alois, Bildhauer in Silberegg, bittet um einen Stiftungsplatz an der k. k. Akademie der bildenden Künste in Wien. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Ažbe Anton, učenec na kr. bavarski akademiji umetnosti v Monakovem, prosi podpore. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Vesel Ferdinand, dijak na akademiji umetnosti v Monakovem, prosi podpore. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Kralj Jakob, učenec c. k. državne obrtne šole na Dunaji, prosi podpore. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Županstvo v Kostelju prosi, da bi se okrajna cesta Kočevje-Brod uvrstila med deželne ceste. (Izroči se gospodarskemu odseku — Wird dem volkswirtschaftlichen Ausschusse zugewiesen.)

Odbor „Glasbene Maticе“ v Ljubljani prosi podpore. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gemeindevorsteherung in Ratschach bittet um Subvention zur Instandsetzung des Ratschach-Sava Treppelpfades. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Cestni odbor Radoljski prosi za razdelitev cestnega odbora v dva delokroga. (Izroči se gospodarskemu odseku — Wird dem volkswirtschaftlichen Ausschusse zugewiesen.)

Cestni odbor Radoljski prosi, da bi se sklenila postava, po kateri bi se smela poberati na Blejskem mostu mostnina oziroma cestnina. (Izroči se gospodarskemu odseku — Wird dem volkswirtschaftlichen Ausschusse zugewiesen.)

Ana Adamič, učiteljska sirota na Vrhniki, prosi podaljšanja miloščine. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Bezirkschulrath in Gottschee legt vor das Gesuch der Juliana Dürfeld, Lehrerswitwe in Gottschee, um Erhöhung ihrer Pension auf jährliche 120 fl. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gospod Detela izroča sledeči prošnji:

Občinski zastop na Trati prosi za odpisanje dolga in za podporo. (Izroča se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Vas Šmarata v občini Staritrg prosi podpore za dokončanje mosta. (Izroča se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Ich überreiche die Petition des Bajc Franz, provisionirten Zwangsarbeitshausaufsehers, um den Fortbezug beziehungsweise Erhöhung seiner Gnadengabe jährl. 60 fl. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.);

und die Petition des Kronprinz-Rudolf Hospitales der barmh. Brüder in St. Veit a. d. Glan um eine Subvention. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gospod Pfeifer izroča sledeče peticije:

Učitelji Krškega okraja prosijo za zboljšanje njihovega gmotnega stanja. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Občine Sv. Križ, Cerklje in Velika Dolina prosijo, da bi amerikske trte brezplačno dobile. (Izroči se gospodarskemu odseku — Wird dem volkswirtschaftlichen Ausschusse zugewiesen.)

Mestna občina Kostanjevica prosi za brezplačno udobitev amerikske trte. (Izroči se gospodarskemu odseku — Wird dem volkswirtschaftlichen Ausschusse zugewiesen.)

Gospod Šuklje izroča prošnjo Alojzija Gangl-na, slušatelja c. k. akademije umetnosti na Dunaji, za podporo. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Gospod dr. Poklukar izroča prošnjo Uršule Zanoškar, vdove bivšega deželnega oficijala, zdaj na Kranjskigori, za podaljšanje miloščine 120 gld. od 1. aprila 1887 naprej. (Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

4. Volitev dveh rediteljev.

4. Wahl zweier Ordner.

Poslanec dr. Vošnjak :

Nasvetujem, da se za reditelja izvolita tista dva gospoda poslanca, ki sta tudi lani ta pôsel opravljala. Gospoda Kersnik in baron Lichtenberg.

Deželni glavar :

Gospodje, ki so s tem zadovoljni, prosim naj izvolijo se vzdigniti. (Obvelja — Angenommen.)

5. Volitev dveh verifikatorjev.

5. Wahl zweier Verificatoren.

Poslanec dr. Vošnjak :

Isto-tako nasvetujem, da se tudi za verifikatorja izvolita tista dva gospoda, ki sta lani to opravljala; gospoda Deschmann in Robič.

Deželni glavar :

Prosim gospode, ki so za predlog, naj blagovolijo se vzdigniti. (Obvelja. — Angenommen.)

6. Volitev finančnega odseka 11 članov. Deželnega odbora predlog.

6. Wahl eines Finanzausschusses von 11 Mitgliedern. Antrag des Landesauschusses.

Deželni glavar :

Pretrgam sejo za kratek čas, da se gospodje poslanci pogovoré o volitvi deželno-zborskih odsekov.

(Seja prestane ob 45. minuti čez 11. uro in se zopet začne ob 50 minuti čez 11. uro — Die Sitzung wird um 11 Uhr 45 Minuten unterbrochen und um 11 Uhr 50 Minuten wieder aufgenommen.)

Deželni glavar :

(pozvoni — gibt das Glockenzeichen.)

Deželni odbor predlaga volitev finančnega odseka 11 članov. (Obvelja — Angenommen.)

Gospodje poslanci naj blagovolijo oddati glasovnice. (Zgodi se — Geschieht.)

7. Volitev gospodarskega odseka 9 članov. Deželnega odbora predlog.

7. Wahl eines volkswirtschaftlichen Ausschusses von 9 Mitgliedern. Antrag des Landesauschusses.

Deželni glavar :

Deželni odbor predlaga volitev gospodarskega odseka 9 članov. (Obvelja — Angenommen.)

Prosim gospode poslance, naj blagovolijo oddati glasovnice. (Zgodi se — Geschieht.)

8. Volitev odseka 7 članov za deželno-odborsko letno poročilo. Deželnega odbora predlog.

8. Wahl eines Rechnungsbereichs-Ausschusses von 7 Mitgliedern. Antrag des Landesauschusses.

Deželni glavar :

Deželni odbor nasvetuje volitev odseka 7 članov za deželno-odborsko letno poročilo. (Obvelja — Angenommen.)

Prosim gospode poslance, naj blagovolijo oddati glasovnice. (Zgodi se — Geschieht.)

Za skrutatorja finančnega odseka imenujem gospoda poslanca dr. Mosché-a in Luckmann-a.

Za skrutatorja gospodarskega odseka prosim skrutinij prevzeta gospoda poslanca dr. vit. Gutmansthal-a in dr. vit. Bleiweis-Trsteniškega.

Za skrutatorja odseka za pregledovanje letnega poročila imenujem gospoda poslanca Hren-a in grofa Auersperg-a.

Zur Vornahme des Scrutiniums unterbreche ich die Sitzung.

(Seja prestane ob 12. uri in se zopet začne ob 10. minuti čez 12. uro. — Die Sitzung wird um 12 Uhr unterbrochen und um 12 Uhr 10 Minuten wieder aufgenommen.)

Deželni glavar :

(pozvoni — gibt das Glockenzeichen.)

Seja se nadaljuje.

Ich bitte das Ergebnis der Wahl des Finanzausschusses zu verkünden.

Poslanec dr. Mosché :

Prosim besede!

Oddanih je 33 glasovnic in izvoljeni so enoglasno gospodje: vitez dr. Bleiweis, Detela, dr. Mosché, Murnik, dr. Poklukar, Šuklje, dr. Vošnjak, Deschmann, Luckmann in baron Schwegel; z 32 glasovi Klun.

Deželni glavlar :

Prosim naznaniti izid volitve gospodarskega odseka.

Poslanec vitez dr. Bleiweis :

Oddanih je bilo 34 glasovnic in izvoljeni so enoglasno gospodje poslanci: Detela, Kavčič, dr. Poklukar, dr. Samec, baron Taufferer, Faber, baron Lichtenberg. 32 glasov sta dobila g. poslanca dr. Papež in Pakiž.

Landeshauptmann :

Ich bitte das Resultat der Wahl des Rechenschaftsberichts-Ausschusses bekannt geben zu wollen.

Poslanec Hren :

Oddanih je bilo 33 glasovnic in izvoljeni so s 33 glasovi gospodje poslanci: Dev, Hren, dr. Sterbenec, Stegnar, dr. Mauer in grof Auersperg. Z 32 glasovi gospod Robič.

Deželni glavlar :

Prosim čestite odseke, da bi se konstituirali in si volili načelnike in njihove namestnike.

(Po kratkem prestanku — Nach kurzer Unterbrechung.)

Die Ausschüsse haben sich folgendermaßen constituirt:

Der Finanzausschuß hat den Herrn Abgeordneten Dr. Mosché zum Obmann und den Herrn Deschmann als Stellvertreter gewählt.

Gospodarski odsek izvolil je gospoda dr. Poklukar-ja načelnikom in gospoda barona Taufferer-ja namestnikom.

Odsek za letno poročilo izvolil je gospoda dr. Sterbenca načelnikom in gospoda dr. Mauer-ja namestnikom.

Poslanec Murnik :

Slavni zbor! Več častitih gospodov poslancev popraševalo je, zakaj deželni odbor letos ni nasvetoval volitve upravnega in peticijskega odseka in zakaj se vže danes voli odsek za deželno-odborsko letno poročilo. Jaz se vsojam v imenu deželnega odbora slavnemu zboru v tej zadevi sledeče naznaniti. Deželni odbor je bil mnenja, da nam ni treba v I. seji voliti upravnega odseka in sicer zaradi tega ne, ker ni nobenih postavnih načrtov slavnemu zboru predloženih. Ker smo pa vedeli, da bodo postavni načrti prišli pred slavni zbor, od katerih pa vemo, da bi ne bilo dobro, ko bi se za vse tisti eni in isti odsek volil, bili smo mnenja, da je najbolj prilično, ko pride postavni načrt, za tistega voliti odsek *ad hoc*. Zaradi tega se ni predlagalo, da bi se upravni odsek volil.

Volitve peticijskega odseka zaradi tega nismo predlagali, ker večletna skušnjava uči, da nima nič opravila, ker se vse prošnje tičejo ali financ ali pa gospodarstva deželnega.

Predlagali smo pa, da bi se danes volil tudi odsek za deželno-odborsko letno poročilo, ker v I. seji navadno ni veliko dela in je prav, da se eno

delo konča, da se bode, ko pride poročilo iz tiskarne, precej lahko izročilo odseku.

To, prosim, naj bi slavni zbor vzel na znanje.

9. Priloga 1. Prisilne delalnice zaklada proračun za l. 1887. Predloga deželnega odbora.

9. Beilage 1. Zwangsarbeitshausfonds-Voranschlag pro 1887. Landesauschuß-Vorlage.

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschuße zugewiesen.)

10. Priloga 2. Bolničnega, blazničnega, porodniškega in najdenškega zaklada proračuni za l. 1887. Predloga deželnega odbora.

10. Beilage 2. Kranken-, Irren-, Gebär- und Findelhausfonds-Voranschläge pro 1887. Landesauschuß-Vorlage.

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschuße zugewiesen.)

11. Priloga 3. Grmske vino- in sadjejske šole proračun za l. 1887. Deželnega odbora predloga.

11. Beilage 3. Staudner Wein- und Obstbauerschul-Voranschlag pro 1887. Landesauschuß-Vorlage.

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschuße zugewiesen.)

12. Priloga 4. Zaklada učiteljskih penzij proračun za l. 1887. Predloga deželnega odbora.

12. Beilage 4. Lehrerpenfionsfonds-Voranschlag pro 1887. Landesauschuß-Vorlage.

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschuße zugewiesen.)

13. Priloga 5. Normalno-šolskega zaklada proračun za l. 1887. Predloga deželnega odbora.

13. Beilage 5. Normalerschulfonds-Voranschlag pro 1887. Landesauschuß-Vorlage.

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

14. Priloga 6. **Ustanovnih zakladov proračuni za l. 1887. Deželnega odbora predloga.**

14. Beilage 6. **Stiftungsfonde = Voranschläge pro 1887. Landesauschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

15. Priloga 7. **Ustanovnih zakladov računski zaključki za l. 1885. Deželnega odbora predloga.**

15. Beilage 7. **Stiftungsfonde = Rechnungsabschlüsse pro 1885. Landesauschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

16. Priloga 8. **Hiralničnega zaklada proračun za l. 1887. in računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.**

16. Beilage 8. **Siechenfonds = Voranschlag pro 1887 und Rechnungsabschluss pro 1885. Landesauschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

17. Priloga 9. **Bolničnega, blazničnega, porodniškega in najdenškega zaklada računski zaključki za l. 1885. Deželnega odbora predloga.**

17. Beilage 9. **Kranken-, Irren-, Gebär- und Findelhausfonds = Rechnungsabschlüsse pro 1885. Landesauschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

18. Priloga 10. **Slapske vinarske in sadjarske šole računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.**

18. Beilage 10. **Slaper Wein- und Obstbauschul = Rechnungsabschluss pro 1885. Landesauschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

19. Priloga 11. **Zemljiško - odveznega zaklada proračun za l. 1887. Deželnega odbora predloga.**

19. Beilage 11. **Grundentlastungsfonds = Voranschlag pro 1887. Landesauschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

20. Priloga 12. **Prisilne delalnice zaklada računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.**

20. Beilage 12. **Zwangsarbeitshausfonds = Rechnungsabschluss pro 1885. Landesauschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

21. Priloga 13. **Zemljiško - odveznega zaklada računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.**

21. Beilage 13. **Grundentlastungsfonds = Rechnungsabschluss pro 1885. Landesauschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

22. Priloga 14. **Deželno-kulturnega zaklada proračun za l. 1887. in računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.**

22. Beilage 14. **Landesculturfonds = Voranschlag pro 1887 und Rechnungsabschluss pro 1885. Landesauschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

23. Priloga 15. **Gledišnega zaklada proračun za l. 1887. Deželnega odbora predloga.**

23. Beilage 15. **Theaterfonds = Voranschlag pro 1887. Landesausschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

24. Priloga 16. **Gledišnega zaklada računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.**

24. Beilage 16. **Theaterfonds = Rechnungsabschluss pro 1885. Landesausschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

25. Priloga 17. **Normalno-šolskega zaklada računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.**

25. Beilage 17. **Normalschulfonds = Rechnungsabschluss pro 1885. Landesausschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

26. Priloga 18. **Deželnega odbora poročilo zastran podpor za šolske zgradbe.**

26. Beilage 18. **Bericht des Landesausschusses betreffend die Subventionen für Schulhausbauten.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

27. Priloga 19. **Deželnega odbora poročilo zastran letne remuneracije za živino-zdravnika v Radoljici.**

27. Beilage 19. **Bericht des Landesausschusses betreffend die Jahresremuneration für den Thierarzt in Radmannsdorf.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

28. Priloga 20. **Muzejskega zaklada proračun za l. 1887. Deželnega odbora predloga.**

28. Beilage 20. **Museumsfonds = Voranschlag pro 1887. Landesausschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

29. Priloga 21. **Muzejskega zaklada računski zaključek za l. 1885. Deželnega odbora predloga.**

29. Beilage 21. **Museumsfonds = Rechnungsabschluss pro 1885. Landesausschuß = Vorlage.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

30. Priloga 22. **Deželnega odbora poročilo o porabi izrednega kredita 18.000 gld., dovoljenega v ta namen, da se popravijo v jeseni l. 1885. v političnem okraji Radoljskem po vremenskih neugodah na javnem imetji napravljene poškodbe in o napravah izvršenih v to svrhu, da se ohranijo nekatere vasi tega okraja po povodnji preteče jim nevarnosti.**

30. Beilage 22. **Bericht des Landesausschusses über die Verwendung der außerordentlichen Dotation von 18.000 fl. für Sanirung der im Herbst 1885 im politischen Bezirke Radmannsdorf durch elementare Gewalten an öffentlichem Gute verursachten Schäden und über die zur Sicherung der in diesem Bezirke durch Wassergefahr bedrohten Ortschaften getroffenen Massregeln.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

31. Priloga 23. **Deželnega odbora poročilo zastran režije in hrane v ljubljanski bolnišnici.**

31. Beilage 23. **Bericht des Landesausschusses betreffend die Regie- und Speisenvergiitung im Krankenhaus zu Laibach.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

32. Priloga 24. **Deželnega odbora poročilo glede oskrbovalnih troškov za uboge bolnike v nejavnih bolnišnicah in v Srbskem kraljevstvu.**

32. Beilage 24. **Bericht des Landesaussschusses betreffend die Verpflegsgelühren für zahlungsunfähige Kranke in nicht öffentlichen Krankenhäusern und im Königreiche Serbien.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

33. Priloga 25. **Deželnega odbora poročilo o končno veljavni uredbi najnižje dopuščene priklade na neposrednje davke za zemljiško - odvezni zaklad.**

33. Beilage 25. **Bericht des Landesaussschusses betreffend die definitive Regelung des Minimums des directen Steuerzuschlages für den Grundentlastungsfond.**

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

34. Priloga 26. **Deželnega odbora poročilo glede naprave gozdnih drevnic.**

34. Beilage 26. **Bericht des Landesaussschusses betreffend die Errichtung von Forstsaatshulen.**

(Izroči se gospodarskemu odseku — Wird dem volkswirthschaftlichen Ausschusse zugewiesen.)

35. Priloga 27. **Deželnega odbora poročilo glede začasnega nadaljnega pobiranja deželnih priklad, kakor tudi deželne naklade od porabljenih žganih pijač leta 1887.**

35. Beilage 27. **Bericht des Landesaussschusses betreffend die provisorische Forterhebung der Landesumlagen, sowie der Landesauflage von verbrauchten gebrannten geistigen Flüssigkeiten im Jahre 1887.**

Poročevalec ces. svet. Murnik :

Slavni zbor !

Deželni odbor je mnenja, da bi se o predlogu, kateri je v prilogi 27. naznanjen, precej danes obravnavalo, ker je stvar nujna.

Nujnosti mislim, da ni treba na široko razpravljati, ker imamo danes 9. december in je potreba nujna, da se Najvišje potrjenje za pobiranje teh priklad in naklade do konca tega meseca dobi.

Ako slavni deželni zbor temu pritrđi, bi se precej obravnavalo o nasvetih.

Deželni glavar :

Prosim tiste gospode, ki pritrjujejo nujnosti predloga, naj blagovolijo se vzdigniti.
(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec ces. svet. Murnik :

Jaz bi le prosil, da bi se slavni zbor izrekel, ali je treba prebrati poročila ali ne.

Deželni glavar :

Ker nikdo ne zahteva branja poročila, prosim gospoda poročevalca, naj prebere le predlog.

Poročevalec ces. svet. Murnik :

(Bere — Ließt :)

Slavni deželni zbor naj sklene :

1. Za pokritje primanjka deželnega, zemljiško-odveznega in normalno-šolskega zaklada za leto 1887. pobirati so od 1. januarija 1887. l. naprej do dneva Najvišjega potrjenja deželno-zborskih sklepov, s katerimi se bodo sklenile deželne priklade za leto 1887., ravno tiste priklade in naklade, katere so se potrdile za dotične zaklade z Najvišjimi odloki dné 1. aprila 1886, dné 2. maja 1886 in dné 30. aprila 1886, namreč :

a) za deželni zaklad z 18 % od polne predpisane svote vseh neposrednih davkov z državnimi dokladami vred ; — z 20 % od užitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa ; — z samostojno naklado po 6 gld. od vsakega hektolitra porabljenih žganih pijač, vender pa z omejtvijo, da se naklada na žgane pijače v Ljubljani, katera velja gledé pobiranja užitnine za zaprto mesto, kakor po deželi, ne smé pobirati ne pri napravljanji (kuhanji), ne pri uvažanji teh pijač v mesto :

b) za zemljiško-odvezni zaklad s 16 % na skupno svoto vseh predpisanih neposrednih davkov z državnimi dokladami vred in z 20 % od užitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa ;

c) za normalno-šolski zaklad z 10 % na skupno svoto vseh predpisanih neposrednih davkov z državnimi dokladami vred.

2. Deželnemu odboru se naroča, sklepu pod točko 1. nemudoma pridobiti Najvišje potrjenje.

Der hohe Landtag wolle beschließen :

1. Zur Bedeckung des Abganges beim Landes-, Grundentlastungs- und Normalschulfonde für das Jahr 1887 sind vom 1. Jänner 1887 weiter bis zum Tage der Allerhöchsten Sanction der Landtagsbeschlüsse, mit welchem die Landesumlagen für das Jahr 1887 werden beschlossen werden, eben jene Um- und Auflagen einzuhoben, welche mit den Allerhöchsten Entschlüssen vom

1. April 1886, 2. Mai 1886 und 30. April 1886 für die bezüglichlichen Fonde genehmiget worden sind, nämlich:

- a) Für den Landesfond mit 18% von der vollen Vorschreibung aller directen Steuern sammt Staatszuschlägen; mit 20% von der Verzehrungssteuer vom Weine, Wein- und Obstmoste und vom Fleische; mit einer selbstständigen Auflage von 6 fl. auf jeden Hektoliter von verbrauchten gebrannten geistigen Flüssigkeiten mit der Einschränkung jedoch, daß die Auflage auf gebrannte geistige Flüssigkeiten in der für die Verzehrungssteuer geschlossen erklärten Stadt Laibach, gleichwie auf dem offenen Lande, weder bei der Erzeugung, noch bei der Einfuhr eingehoben werden dürfe;
- b) für den Grundentlastungsfond mit 16% auf die Gesamtsumme aller vorgeschriebenen directen Steuern sammt Staatszuschlägen und mit 20% von der Verzehrungssteuer vom Weine, Wein- und Obstmoste und vom Fleische;
- c) für den Normalschulfond mit 10% auf die Gesamtsumme aller vorgeschriebenen directen Steuern sammt Staatszuschlägen.

2. Der Landesausschuß wird beauftragt, unverzüglich die Allerhöchste Genehmigung für den Beschluß sub 1 einzuholen.

Deželni glavar:

Otvarjam generalno debato. Želi kdo besede?
(Nihče se ne oglasi — Niemand meldet sich.)
Želi kdo besede k specijalni debati?
(Nihče se ne oglasi — Niemand meldet sich.)

Ako v to privoli slavni zbor, bodem, preziraje opravilni red, obe točki *en bloc* na glasovanje dal.

(Pritrjuje se — Zustimmung.)

Ker toraj ni ugovora, smatram, da je slavni zbor istega mnenja in prosim tiste gospode, ki so za to, da se obe točki deželno-odborskega predloga *en bloc* sprejmeti, naj blagovolijo se vzdigniti.

(Predloga obveljata — Die Anträge werden angenommen.)

Ako ni ugovora, dal bodem predloga sedaj še v 3. branji na glasovanje.

(Pritrjuje se — Zustimmung.)

Prosim tiste gospode, ki pritrde predlogoma tudi v 3. branji, naj blagovolijo se vzdigniti.

(Obyelja — Angenommen.)

Deželni glavar:

Die heutige Tagesordnung ist beendet. Ich erlaube mir die nächste Sitzung auf Montag den 13. Dezember 1886 um 10 Uhr vormittags anzuberaumen und zwar, wenn kein Widerspruch erfolgt, mit folgender Tagesordnung: (Glej dnevni red prihodnje seja — Siehe die Tagesordnung der nächsten Sitzung).

Prosim dovoljenja, da smem, ako bi mi kaj iz gospodarskega odseka došlo, tudi to na dnevni red prihodnje seja postaviti.

Ker ni ugovora, smatram, da visoki zbor temu pritrđi.

Finančni in gospodarski odsek zborujeta precej po seji.

Sklenem seja.

Seja se konča ob 30. minuti čez 12. uro popoldne. — Schluß der Sitzung 12 Uhr 30 Minuten nachmittags.